

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
БОЛЬШЕШУРНЯЖСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ЕЛАБУЖСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АЛАБУГА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ОЛЫ ШУРНЯЖ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Олы Шурняк

КАРАР

№ 1

«10» январь 2023 ел

"Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Олы Шүрнәк авыл жирлеге Башкарма комитетының норматив хокукый актларына һәм норматив хокукый актларына коррупциягә каршы экспертиза үткәру тәртибе турында"

"Коррупциягә каршы көрәш турында" 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы федераль законнар, "норматив хокукый актларга һәм норматив хокукый актлар проектларына коррупциягә каршы экспертиза турында" 2009 елның 17 июлендәге 172-ФЗ номерлы федераль законнар, "норматив хокукый актларга һәм норматив хокукый актлар проектларына коррупциягә каршы экспертиза турында" Россия Федерациясе Хөкүмәтенә 2010 елның 26 февралендәге 96 номерлы "норматив хокукый актларга һәм норматив хокукый актлар проектларына коррупциягә каршы экспертиза турында", "Татарстан Республикасында коррупциягә каршы көрәш турында" 2006 елның 4 маендагы 34-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы белән, Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгының "норматив хокукый актларга һәм аларның проектларына коррупциягә каршы экспертиза турында" 2009 елның 17 декабрдәге 01-02/57 номерлы боерыгына таянып, Алабуга муниципаль районы Олы Шүрнәк авыл жирлеге башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. Кушымта нигезендә Алабуга муниципаль районы Олы Шүрнәк авыл жирлеге Башкарма комитетының норматив хокукый актларына һәм норматив хокукый актларына коррупциягә каршы экспертиза үткәру тәртибен расларга.
2. Әлеге карар рәсми рәвештә басылып чыгарга тиеш.
3. Әлеге карарның үтәләшен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Житәкче

Н.И. Мельников

Татарстан Республикасы
Алабуга муниципаль районы
Олы Шүрнәк авыл жирлеген
Башкарма комитет карарына
2023 елның 10 гыйнварыннан
№ 1 Кушымта

**Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Олы Шүрнәк
авыл жирлеген Башкарма комитетеның норматив хокукый актларына һәм
норматив хокукый актларына коррупциягә каршы экспертиза үткәрү
Тәртибе**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге тәртип Алабуга муниципаль районы Олы Шүрнәк авыл жирлеген Башкарма комитетеның норматив хокукый актларына һәм норматив хокукый актларына коррупциягә каршы экспертизаның хокукый һәм оештыру нигезләрен билгели.

1.2. Коррупциягә каршы экспертизаның бурычы булып норматив хокукый актлар һәм норматив хокукый актлар проектларындагы коррупциячел факторларны ачыклау, бетерүгә юнәлдерелгән тәкъдимнәр әзерләү тора.

1.3. "Норматив хокукый актларга һәм норматив хокукый актлар проектларына коррупциягә каршы экспертиза турында" 2009 елның 17 июлендәге 172-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә коррупциячел факторлар булып норматив хокукый актлар нигезләмәләре (алга таба - актлар), норматив хокукый актлар проектлары (алга таба - актлар) тора, алар хокук кулланучы өчен нигезсез киң каралу чикләрен яисә нигезсез мөмкинлекләрен билгели гомуми кагыйдәләрдән искәrmәләр куллану, шулай ук гражданнарга һәм оешмаларга билгесез, авыр үтәлү һәм (яки) авыр таләпләр булган һәм шуның белән коррупция күренеше өчен шартлар тудыручы нигезләмәләр.

1.4. Коррупциягә каршы экспертиза Алабуга муниципаль районы Олы Шүрнәк авыл жирлеген башкарма комитетеның актлары һәм актлары проектларына карата, аларның хокукый экспертизасы һәм кулланылышына мониторинг үткәргәндә үткәрелә.

1.5. Актларга һәм актлар проектларына коррупциягә каршы экспертиза Россия Федерациясенең Хөкүмәтенең 2010 елның 26 февралендәге 96 номерлы карары (алга таба - Методика) белән расланган норматив хокукый актларга һәм норматив хокукый актлар проектларына коррупциягә каршы экспертиза үткәрү методикасы нигезендә Алабуга муниципаль районының Олы Шүрнәк авыл жирлеген житәкчесе итеп билгеләнгән вазыйфаи зат тарафыннан үткәрелә.

2. Актларга һәм проектларга коррупциягә каршы экспертиза

2.1. Актларга һәм проектларга коррупциягә каршы экспертиза актлар проектларына хокукый экспертиза ясау һәм аларны куллануга мониторинг ясау процессында билгеләнгән вазыйфаи зат тарафыннан үткәрелә.

2.2. Коррупциягә каршы экспертиза уздыру өчен актлар проектын эшләү өчен җаваплы затлар (алга таба - эшләүче), вазыйфаи затка җибәрелә.

2.3. Проект кәргәндә коррупциягә каршы экспертизага вазыйфаи зат кирәкле мәгълүматларны исәпкә алу журналына кертә һәм проектка коррупциягә каршы экспертиза үткәрә.

2.4. Вазифаи зат коррупциягә каршы экспертизаны гамәлгә ашыру барышында кирәк булган очракта, эшләүчеләрдән өстәмә материаллар яки мәгълүмат сорый һәм ала. Сорала торган материаллар һәм мәгълүмат сорау алганнан соң өч көн эчендә түрәгә бирелергә тиеш.

2.5. Коррупциягә каршы экспертиза нәтижеләре Россия Федерациясе Юстиция министрлыгы раслый торган форма буенча актларга коррупциягә каршы экспертиза нәтижеләре буенча вазыйфаи зат тарафыннан эзерләнгән торган Бәяләмәдә чагыла.

Йомгаклау рекомендация характерына ия һәм акт проектын эшләүче тарафыннан мәҗбүри каралырга тиеш.

2.6. Коррупциягә каршы экспертиза нәтижеләре буенча Бәяләмәне вазыйфаи зат имзалай.

2.7. Коррупциягә каршы экспертиза үткәргәндә ачыкланган коррупция күренеше өчен шартлар тудыруга ярдәм итүче нигезләмәләр проектны эшләүче тарафыннан эшләп бетерү стадиясендә, аны эшләүченең коррупциягә каршы экспертиза нәтижеләре белән танышкан көннән өч көн эчендә бетерелергә тиеш. Тәмамланган акт проектын яңадан экспертиза үткәрү өчен түрәгә эзерләүче тарафыннан җибәрелә.

2.8. Бәяләмәдә күрсәтелгән коррупциячел факторларны бәяләгәндә килеп чыккан каршылыклар Килештерү киңәшмәләре уздыру юлы белән хәл ителә.

2.9. Проектларга коррупциягә каршы экспертиза үткәрү вакыты алар кәргән көннән алып ун көн тәшкил итә.

2.10. Актның проектын вазыйфаи зат бәяләмәсе белән бергә Алабуга шәһәр прокуратурасына гамәлдәге законнар һәм Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Олы Шүрнәк авыл җирлеге башкарма комитеты арасында төзелгән килешү нигезендә коррупциягә каршы экспертиза үткәрү өчен җибәрелә.

2.11. Элегрәк расланган гамәлдәге актлар буенча Коррупциягә каршы экспертиза мониторинг тәртибендә үткәрелә.

Коррупциягә каршы экспертиза үз көчен югалткан яки гамәлдән чыгарылган норматив хокукый актларга карата үткәрелми.

2.12. Яңа кабул ителгән актлар буенча Коррупциягә каршы экспертиза, беренчел проектан аермалы буларак, кабул ителгәннән соң ун көн дэвамында үткәрелә (кабул ителгән актның эчтәлеген аның проектын белән чагыштырганда үзгәртми торган орфографик хаталарны һәм тасвирламаларны төзәтү искәрмә булып тора).

2.13. Элегрэк расланган гамэлдәге актларга коррупциягә каршы экспертиза уздырганда төзелә торган йомгаклау мәжбүри характерга ия.

3. Коррупциягә каршы экспертиза нәтижәләре турында мәгълүмат

3.1. Коррупциягә каршы экспертизага кәргән актлар проектлары турындагы мәгълүматлар коррупциягә каршы экспертизага кәргән норматив хокукый актлар проектларын исәпкә алу журналында чагыла. Коррупциягә каршы экспертизага яңа кабул ителгән актлар турындагы мәгълүматлар коррупциягә каршы экспертизага кәргән норматив хокукый актларны исәпкә алу журналында чагыла.

3.2. Хисап журналлары үз эченә ала:

- актның исеме (акт проекты);
- коррупциягә каршы экспертизага акт (акт проекты) керү датасы;
- төзүче турында белешмәләр;
- коррупциягә каршы экспертиза уздырган вазыйфаи затның фамилиясе;
- коррупциягә каршы экспертиза нәтижәләре (коррупциячел факторлар ачыкланган очракта - аларның саны һәм кыскача характеристикасы);
- үзгәрешләр кертү турындагы актны эзерләү өчен йомгаклау датасы(проектны эшләп бетерүгә тапшыру);
- актны кертү һәм кабул итү турында белешмәләр, үзгәрешләр кертү турында (Актны эшләп бетерү һәм кабул итү турында) - кертү датасы, экспертиза нәтижәләре (кабат экспертиза), Актны кабул итү датасы.

4. Актлар һәм проектлар коррупциягә каршы бәйсез экспертиза

4.1 коррупциягә каршы бәйсез экспертиза Россия Федерациясе Юстиция министрлыгы тарафыннан аккредитацияләнгән юридик затлар һәм физик затлар тарафыннан актларга һәм актлар проектларына коррупциягә каршы бәйсез экспертиза уздыру буенча экспертлар сыйфатында, методика нигезендә үткәрелә.

4.2. Кеше һәм граждан хокукларына, ирекләренә һәм бурычларына кагылышлы, оешмаларның хокукый статусын билгели торган яки ведомствоара характерга ия булган актлар проектларына коррупциягә каршы бәйсез экспертиза уздыру мөмкинлеген тәмин итү максатларында, күрсәтелгән проектларны коррупциягә каршы экспертизага жиберү көненә туры килә торган эш көне дәвамында проектлар эшләүчеләр әлеге проектларны сайтта урнаштыралар esia.tatar.ru "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә, бәйсез коррупциягә каршы экспертиза нәтижәләре буенча, электрон почта адресы, кабул итү башлану һәм тәмамлану даталары күрсәтелгән. Коррупциягә каршы бәйсез экспертиза үткәрү вакыты биш эш көненнән дә ким була алмый.

4.3. Коррупциягә каршы бәйсез экспертиза нәтижәләре Россия Федерациясе Юстиция министрлыгы раслаган форма буенча Бәяләмәдә чагыла.

4.4. Коррупциягә каршы бәйсез экспертиза нәтижәләре буенча бәяләмә тәкъдим итү характерына ия һәм аны алган көннән алып 30 көн эчендә мәжбүри каралырга тиеш. Россия Федерациясе Юстиция министрлыгы тарафыннан

аккредитациялэнгән юридик затларга һәм физик затларга актларга һәм проектларга коррупциягә каршы бәйсез экспертиза үткәрү буенча экспертлар сыйфатында карау нәтижәләре буенча, ачыкланган коррупциячел факторларны бетерү ысулы турында тәкъдим булмаган очраклардан тыш, мотивациялэнгән җавап җибәрелә.

4.5. Норматив хокукый актларга (норматив хокукый актлар проектларына) бәйсез коррупциягә каршы экспертиза үткәрү рөхсәт ителми:

а) түләнмәгән яки түләнмәгән хөкем ителүче гражданныр;

б) коррупциячел хокук бозулар кылган өчен ышанычны югалтуга бәйлә рәвештә эштән азат итү (вазыйфадан азат итү) рәвешендә түләттерү рәвешендәге белешмәләрен кулланган гражданныр тарафыннан ышанычны югалту сәбәплә эштән азат ителгән затлар реестрына кертелгән;

в) «норматив хокукый актларга һәм норматив хокукый актлар проектларына коррупциягә каршы экспертиза турында» 17.07.2009 ел, №172-ФЗ 3 статьясындагы 1 өлешенә 3 пунктында күрсәтелгән органнарда һәм оешмаларда эшчәнлек башкаручы гражданныр;

г) халыкара һәм чит ил оешмалары;

д) чит ил агенты функцияләрен башкаручы коммерциячел булмаган оешмалар.

5. Алабуга муниципаль районы Олы Шүрнәк авыл җирлеге башкарма комитетының норматив хокукый актларына Мониторинг

5.1. Актларны мониторинглау законнарда каршы килә торган актларны ачыклауны, шулай ук гамәлдәге актлардан коррупцион факторларны бетерүне тәмин итә.

5.2. Актларга Мониторинг ел саен җирлек җитәкчесе тарафыннан раслана торган норматив хокукый актларга мониторинг планы нигезендә үткәрелә (алга таба - актларга мониторинг планы). Җирлек җитәкчесенә тиешле йөкләмәсе булган очракта актларны мониторинглау актларны мониторинглау планына үзгәрешләр кертмичә башкарыла.

5.3. Актларны мониторинглау планы проекты вазыйфаи зат тарафыннан түбәндәге инициатива субъектлары тәкъдимнәре нигезендә эшләнә:

- Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Олы Шүрнәк авыл җирлеге җирле үзидарә органнары;

- гражданлык жәмгыяте институтлары.

5.4. Әлеге Нигезләмәнен 5.3 пунктында (алга таба - инициатива субъектлары) күрсәтелгән инициатива субъектлары тарафыннан актларны мониторинглау планы проектына тәкъдимнәр әзерләгәндә исәпкә алына:

Россия Федерациясе Президентының Россия Федерациясе Федераль Собраниясенә еллык юлнамасы белән билгеләнгән Россия Федерациясе законнары үсешенә төп юнәлешләре;

тиешле чорда Россия Федерациясе Хөкүмәте эшчәнлегенә төп юнәлешләре;

Россия Федерациясе Конституция суды, кеше хокуклары буенча Европа Суды, Россия Федерациясе Югары суды карарлары;

Татарстан Республикасы законнары үсешенәң төп юнәлешләре, Татарстан Республикасы Башлыгының Татарстан Республикасы Дәүләт Советына еллык юлнамасы белән билгеләнгән;

тиешле чорга Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты эшчәнлегенәң төп юнәлешләре;

Татарстан Республикасы Конституция суды, Татарстан Республикасы Югары суды карарлары;

территориаль тәкъдимнәр.

5.5. Норматив хокукый актларны мониторинглау планы проектына тәкъдимнәр Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Олы Шүрнәк авыл жирлегә башкарма комитетының актларны мониторинглау планына кертү өчен тәкъдим ителә торган норматив хокукый актлары исемлеген, аларны актлар мониторингы планына кертү кирәклеген нигезләүне, инициатива субъектының атамасын һәм актка мониторинг уздыру вакытын үз эченә алырга тиеш.

5.6. Актларны мониторинглау планы проектына тәкъдимнәр ел саен агымдагы елның 1 ноябрәңә кадәр тапшырыла.

5.7. Вазыйфаи зат инициатива субъектларыннан кергән тәкъдимнәрне анализлый, норматив хокукый актларны мониторинглау планын төзи һәм агымдагы елның 1 декабрәңә кадәр аны жирлек житәкчесенә раслауга кертә.

5.8. Актларга мониторинг планы ел саен 31 декабрьгә кадәр жирлек житәкчесе тарафыннан раслана.

5.9. Актка мониторинг үткәрү вазыйфаи зат тарафыннан актларны мониторинглау планы белән билгеләнгән срокта башкарыла.

5.10. Акт мониторингы нәтижеләре вазыйфаи зат әзерләгән һәм субъектка жибәрелгән Бәяләмәдә чагыла. Актка үткәрелгән мониторинг нәтижеләре буенча, акт мониторингы планы белән билгеләнгән срок чыкканнан соң, инициатива субъекты Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Олы Шүрнәк авыл жирлегә башкарма комитетына норматив актка үзгәрешләр кертү йә норматив актының яисә аның аерым нигезләмәләренәң үз көчен югалтуын тану турында норматив хокукый акт проектын әзерләүне һәм билгеләнгән тәртиптә кертүне гамәлгә ашыра.

5.11. Календарь ел нәтижеләре буенча вазыйфаи зат актларны мониторинглау планын тормышка ашыруны анализлай һәм 1 мартка кадәр жирлек житәкчесенә узган елдагы актларны мониторинглау нәтижеләре турында мәгълүмат бирә, анда актлар мониторингы планының үтәләшенә йомгак ясала (алга таба - актлар мониторингы нәтижеләре турында мәгълүмат).